

مواردی که اگر فرد در آنها استقامت کند، توبه کننده شمرده می شود

حجت الاسلام علوی تهرانی گفت: کسی که از گناه توبه کرده اگر مردم نفهمند که توبه کرده، این توبه نیست. یعنی باید متوجه تغییر سبک زندگی او بشوند.

حجت الاسلام علوی تهرانی گفت: کسی که از گناه توبه کرده اگر مردم نفهمند که توبه کرده، این توبه نیست. یعنی باید متوجه تغییر سبک زندگی او بشوند.

به گزارش خبرنگار مهر، ماه رمضان از پرفضیلت ترین ماه های سال و ماه میهمانی خداوند است. در این ماه درهای فیض و رحمت الهی باز می شود و همگان در ضیافت خداوند از برکات معنوی تنعم می کنند. رمضان پس از ماه های رجب و شعبان مقدمه ای برای خودسازی و زمینه سازی معنوی و دوری از گناهان و نزدیک شدن به خداوند است. روزه داری که از ابتدا تا انتهای این ماه بر مسلمان واجب شده است نیز زمینه معنوی آمادگی روح برای قرار گرفتن در جایگاه استغفار و پاک شدن از گناهان را فراهم می کند از این رو مسلمانان با شب زنده داری، تلاوت قرآن و اطعام و افطاری دادن، صدقه و روزه داری سعی در بهره مندی هرچی بیشتر از فضائل آن می کنند.

پیامبر گرامی اسلام درباره ماه رمضان و آمرزش گناهان در این ماه می فرمایند: «انما سمی الرمضان لانه یرمض الذنوب، ماه رمضان به این نام خوانده شده است، زیرا گناهان را می سوزاند.» ایشان همچنین فرموده اند «ای مردم! ماه خدا با برکت و رحمت و مغفرت به شما روی آورد، ماهی که نزد خدا از همه ماه ها برتر و روزهایش بر همه روزها و شب هایش بر همه شب ها و ساعاتش بر همه ساعات برتر است، ماهی است که شما در آن به میهمانی خدا دعوت شده و مورد لطف او قرار گرفته اید، نفس های شما در آن تسبیح و خوابتان در آن عبادت، عملتان در آن مقبول و دعایتان در آن مستجاب است. بهترین ساعاتی است که خداوند به بندگانش نظر رحمت می کند.»

شب قدر از شب هایی که برتر از هزار ماه است و فرشتگان در این شب به اذن خدا فرود می آیند و جمیع مقدرات بندگان را در طول سال تعیین می کنند. و وجود این شب در این ماه مبارک نعمت و موهبتی الهی بر امت پیامبر گرامی اسلام (ص) است و مقدرات یک سال انسان ها (حیات، مرگ، رزق و...) براساس لیاقت ها و زمینه هایی که خود آنها به وجود آورده اند تعیین می شود و انسان در چنین شبی با تفکر و تدبیر می تواند به خود آید و اعمال یک سال خود را ارزیابی کند و با فراهم آوردن زمینه مناسب بهترین سرنوشت را برای خود رقم زند.

فضائل برشمرده شده در این ماه بی شک از آن کسانی است که حقیقت آن را درک کرده و با عمل و گفتار و کردار خود به آن توصیه شده جامه عمل ببوشانند و در حالی که تمامی اعضا و جوارح از گناه و حرام به دور است با اخلاص و توکل و توسل به اهل بیت در زمینه عمل به دستورات الهی و احکام قرآن در راه خودسازی گام بردارند. تأثیر این ماه می تواند چنان باشد که در طول زندگی و دیگر ماه ها نیز آثاری از آن را در روح و جان داد.

در راستای بهره مندی هرچه بیشتر از فیوضات این ماه و قدم گذاشتن در مسیر خودسازی و تزکیه نفس حجت الاسلام سید محمدباقر علوی تهرانی در سلسله سخنرانی هایی به آداب ورود به ماه مبارک رمضان اشاره کرده است که خبرگزاری مهر بنا دارد تا در قالب گزارش هایی آن را به خوانندگان عرضه کند. در ادامه بخش ششم این سخنرانی را می خوانید.

اگر می خواهیم انسان نازل نباشیم و به مقام عنایت برسیم و از چشم خدا نیافتیم، باید از گناه دوری کنیم. امام باقر (ع) می فرمایند: میان انسان گنهکار و توبه، چیزی فاصله نمی شود مگر این که این انسان در زندگی دنیا غرق شده باشد. حضرت عیسی (ع) فرمود: فکر گناه مثل دود آتش است که فضا را سیاه می کند. یعنی خود گناه مانند آتش است که می سوزاند ولی فکر به گناه، مانند دود است.

گفتیم که توبه از سه جز تشکیل شده است: جز اول، علم است. انسان تا علم به زشتی گناه پیدا نکند اگر هم توبه کند، بقایبی ندارد. جز دوم، عزم قطعی است. یعنی به گناه فکر نکند و در عوض به فکر جبران گناه باشد و اقدام عملی انجام دهد. جز سوم، حال ندامت و پشیمانی است. به عوض این که در دوران گناه شاد بوده، باید خود را به حزن عقوبت کند.

امام سجاد (ع) فرمودند: بی تردید خداوند قلب حزین را دوست دارد. حضرت داوود به خداوند عرض می کند که خدایا مرا امر کردی که صورت و بدن و پایم را با آب تطهیر کنم. قلبم را با چه چیزی پاک کنم؟ خداوند فرمود: با حزن. حال حزن، در واقع تطهیر قلب

است. پس باید اعمالی را انجام دهد که اعمال خطای گذشته را جبران کند.

نکته دیگر، استقامت در حالت توبه است اگرچه مراقبت کار سختی است، اما وقتی دوباره زمین می خوریم ناامید از رحمت خدا نشویم همانطور که می گویند صد بار اگر توبه شکستی باز آی، توبه ، یعنی تغییر در روش زندگی، یعنی اگر من تا به حال براساس گناه زندگی می کردم، از حالا به بعد براساس گناه زندگی نمی کنم. این تغییر باید خروجی داشته باشد تا دیگران هم بفهمند.

پیامبر به یاران خود فرمودند: می دانید توبه کننده کیست؟ گفتند: نمی دانیم. فرمودند که وقتی بنده ی گنهکار توبه کند اما گناهانش را جبران نکند، یعنی نشست و برخاستش، نوع غذایش، رفاقت با دوستانش را تغییر ندهد، عبادتش زیاد نشود، سعه ی صدر پیدا نکند، دست دهنده پیدا نکند (اهل احسان و بخشش نشود)، آرزوهایش کم نشود، زبانش را حفظ نکند، از غذایش به دیگران ندهد، تائب نیست. کسی که در این ۱۰ مورد استقامت کند، تائب است.

در حدیث دیگری حضرت می فرمایند: کسی که از گناه توبه کرده اگر مردم نفهمند که توبه کرده، این توبه نیست. یعنی باید متوجه تغییر سبک زندگی او بشوند. منظور این روایت، ریا نیست، بلکه در نظر مردم، باید بین رفتار اهل ایمان و اهل گناه فرق باشد. جوانی خدمت امام صادق (ع) عرض کرد: اگر کسی گناه کند و بعد توبه کند، خدا می بخشد؟ حضرت فرمودند: می بخشد. دوباره گفت: خدا می بخشد؟ حضرت فرمودند: حتماً می بخشد. بار سوم گفت: خدا برآستی می بخشد؟ فرمودند: خدا حتماً می بخشد. بعد سرش را پایین انداخت و گفت: خدا که می بخشد، با شرمندگی ش چه کار کنم؟ اما قبل از این شرمندگی اگر اثر گناه وجود دارد باید اثر گناه را از بین ببریم.

خداوند فرمود: يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ، ای کسانی که ایمان آورده اید، به سوی خدا توبه کنید. این در زمینه ی عمل است. در سوره طه آیه ۸۲ فرمود: من غفار هستم برای کسی که توبه کرده است. یعنی عمل گناه را با توبه از بین برده اما می خواهد اثر گناه را با غفران خداوند از بین ببرد.

وقتی آیه ی ۱۶ و ۱۷ سوره ی اعراف نازل شد، ابلیس گفت من از چهار طرف به انسان حمله می کنم: جلو، راست، چپ، و پشت. ملائکه گفتند: خدایا این بشر، مظلوم است. از چهار جهت به او حمله می شود، پس راه نجات چیست؟ خداوند فرمود: از دو جهت دیگر راه نجات دارد. جهت اول، بالا است (برای اینست که دست ها را هنگام دعا و مناجات بالا می آوریم) جهت دوم، پایین است و آن، هنگام سجده است که خداوند بنده اش را در این حال، بسیار دوست دارد.